

KNIHOVNA JÁNA LANGOŠE

Provoz na systému Evergreen

Charakteristika knihovny

- knihovna byla založena v roce 2008 souběžně se založením Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR)
- primárním posláním je poskytovat knihovnický servis a navazující informační zázemí především zaměstnancům ÚSTR a Archivu bezpečnostních složek (ABS). Obě instituce jsou spolu provázány.
- počet zaměstnanců ÚSTR je kolem 150 a ABS rovněž. Celkem se jedná o cca 300 zaměstnanců.
- knihovna disponuje celkem 20.000 jednotkami knih a periodických publikací
- počet uživatelů je kolem 300

Specifika knihovny

- je třeba zmínit, že v současnosti probíhá rozsáhlá rekonstrukce budovy ÚSTR, kde je i sídlo knihovny. Vzhledem k tomu, že se jedná o záležitost, která je plánována v horizontu několika let, podstatně ovlivnila i plány ve změně knihovnických služeb.
- zmíněno výše: KJL slouží především interním badatelům a uživatelům. Díky podpoře současného vedení se však připravoval přechod na standardní režim veřejné knihovny, tj. aby bylo možné podstatnou část fondu půjčovat absenčně i externím zájemcům. Toto bylo nyní odsunuto na dobu dokončení rekonstrukce.
- s požadavkem na rozšíření uživatelské základny bylo nutné i změnit knihovní software. Stávající byl již zastaralý a ve tehdejší podobě nevhodný.

Vizitka knihovníka - Livia Vrzalová

- v KJL pracuji na pozici správce knihovny dohromady 7 let. Vzhledem k počtu úvazků (1,75) prakticky zajišťuji veškerý chod; včetně systémového knihovnictví
- v mezidobí jsem pracovala 2 roky na pozici vedoucí Knihovny Jana Palacha na FF UK
- celkem v prostředí knihoven pracuji 12 let (včetně částečného úvazku v Knihovně Akademie věd při studiu na VŠ).
- vzdělání: Bc. na FHS UK a Mgr. na FF UK - Ústav informačních studií a knihovnictví (navazující studium, zaměření informační)
- KP Win, Aleph a Evergreen

Používaný knihovní software

- Evergreen 2.12 (v současné době se připravuje upgrade na verzi 3.1)

- SW Evergreen byl v knihovně spuštěn v roce 2014, kdy také došlo ke konverzi záznamů ze původního SW KP Win

Pár poznámek k zavedení systému EG

- až do roku 2014 knihovna používala knihovní systém KP Win a upraveným modulem pro OPAC
- úpravu modulu OPAC si provedl ÚSTR na vlastní náklady sám. Původní verze byla IT oddělením vyhodnocena z bezpečnostního hlediska jako nevyhovující. Bohužel po tomto zásahu nefungoval z knihovnického hlediska dostatečně. S modulem pro správu knihovny nebyl větší problém.
- v roce 2014 se knihovna rozhodovala zda zakoupí vyšší verzi systému od KP Sys či od jiného vývojáře nebo zkusí cestu svobodného SW
- přestože pro charakter knihovny byl Evergreen systémem, jehož všechny funkce takto malá knihovna nevyužije, rozhodli jsme se pro toto řešení i z důvodu dobře fungujícího zázemí v ČR

Současný stav

- konverze bibliografických záznamů s pomocí Lindy a Václava Jansových proběhla bez komplikací a velmi rychle
- nastavení základních funkcí systému si zajistil knihovník KJL sám
- systém vyžaduje hlubší IT podporu, což ÚSTR nemohl pokrýt ze svých současných personálních zdrojů
- impuls ke vzniku zapsaného spolku Osvobozené knihovny, která zajišťuje 1x ročně upgrade na vyšší verzi a hodinovou sazbou řeší případné další problémy
- provoz celého systému provozujeme na serveru ÚSTR, kam má spolek Osvobozená knihovna přístup

Shrnutí

- přechod na SW Evergreen se ukázal být ve výsledku pozitivní. Ovládání z hlediska běžného pracovníka knihovny je podobné jako u “velkých” systémů typu Aleph
- od doby, kdy je provozován na odděleném virtuálním serveru, nedošlo ani k jednomu výpadku systému = je velmi stabilní
- Evergreen má obrovskou škálu funkcí a možných kombinací mezi nimi, pokud však knihovník chce používat systém pouze v základním režimu, nejsou mu tyto funkce zbytečně na obtíž. Pokud se vyskytne drobná komplikace, stačí položit dotaz do interní skupiny Evergreen pro ČR a na jeho dotaz je velmi rychle reagováno, samozřejmě i s případným řešením
- během přerušného provozu KJL jsem byla požádána o zpracování knihovny ABS. Tímto jsem mohla také vyzkoušet nastavení jiné knihovny v rámci stávající struktury a vše proběhlo bez problémů

Shrnutí

- pro kreativní knihovníky je velkým přínosem i možnost se systémem experimentovat. Zdrojový kód je otevřený. Navíc vývojářská komunita v domovských USA je velmi otevřená a případné změny jsou diskutovány a případně zařazeny do kódu dalších verzí systému. Není nutné čekat několik let na schválení požadavku, navíc s rizikem jeho zamítnutí.
- bez vhodného zázemí by byl provoz systému poněkud náročnější, ale v kombinaci s Osvobozenou knihovnou se jedná o vysoce efektivní, ale i levné řešení